

Р Е Ш Е Н И Е

№ 149

гр. София, 02 октомври 2018 г.
В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, III НО, в публично заседание, проведено на двадесет и пети септември през две хиляди и осемнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: БЛАГА ИВАНОВА
МИЛЕНА ПАНЕВА

при секретаря Невена Пелова
и в присъствието на прокурора Мария Михайлова
изслуша докладваното от
съдия ИВАНОВА касационно дело № 654 по описа за 2018 г

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия В. Б. А. срещу решение на Софийски апелативен съд № 185 от 4.05.2018 г, по ВНОХД № 104/18, с което е потвърдена присъда на Софийски градски съд № 283 от 20.11.2017 г, по НОХД № 5419/16.

С първоинстанционната присъда подсъдимият е признат за виновен в това, че на 2.05.2016 г в [населено място], е предложил подкуп: сумата от 200 лв, на полицейски орган - С. И. Г., на длъжност младши инспектор в сектор „ОП” към 9 РПУ МВР, София, за да не извърши действие по служба: да не бъде задържан по чл. 72, ал. 1 ЗМВР, с оглед на което и на основание чл. 304 а, пр. 6 вр. ал. 1, пр. 1, алт. 2 и чл. 54 НК, е осъден на една година и шест месеца „лишаване от свобода”, отложено по реда на чл. 66 НК, за срок от три години, и глоба от 2 000 лв, със зачитане на предварителното задържане, считано от 4.05.2016 г до 18.07.2016 г, а, на основание чл. 307 а вр. чл. 304 а НК, предметът на престъплението е отнет в полза на държавата.

С жалбата се релевират всички касационни основания. Изтъкват се следните доводи: не е взето предвид, че липсва мотив да бъде извършено престъплението по чл. 304 а НК, което следва от факта, че не е доказано участието на жалбоподателя в престъплението по чл. 195 НК, не са анализирани в пълнота гласните доказателства, при което е останало неизяснено по какви причини, с какви пари и на кого е предложен подкуп, не е съобразено, че са липсвали основанията на чл. 72, ал. 1 ЗМВР, за задържане на подсъдимия, откъдето и елемент от състава на престъплението подкуп не е налице, не е установено жалбоподателят да е показвал инкриминираната сума от 200 лв, респективно, да е предлагал сумата на конкретен полицейски служител, липсата на мотив да бъде извършено престъпление по чл. 304 а НК води и до липса на умисъл, откъдето следва, че субективната страна не е осъществена, материалният закон е приложен неправилно, наложеното наказание е явно несправедливо.

С жалбата се прави искане за отмяна на осъдителните съдебни актове и оправдаване на жалбоподателя от настоящата инстанция.

В съдебно заседание на ВКС защитата pledира за уважаване на жалбата.

Подсъдимият моли жалбата да бъде уважена.

Представителят на ВКП счита, че жалбата е неоснователна.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Неоснователно се твърди, че кредитираните гласни доказателства не подкрепят извода, че подсъдимият е извършил престъпление по чл. 304 а НК. Св. С. Г. и св. Н. Х. са изяснили обстоятелствата, при които е предложен подкуп от 200 лв, а именно: това се е случило, когато е предприета полицейска проверка на автомобила, в който се е намирала стоката, предмет на престъплението по чл. 195 НК, а подсъдимият и св. И. са пътували с превозното средство. Жалбоподателят се е представил като служител на „Пътна полиция” СДВР и в качеството си на „колега” е направил опит да насочи полицейската проверка по погрешни следи, стремейки се да осуети проверка на багажника на автомобила. Поради обстоятелството, че св. Г. и св. Х. са отказали да нарушат служебните си задължения, подсъдимият е предложил 200 лв, за не бъде предприето полицейско задържане спрямо него и св. И., основано на Закона за министерство на вътрешните работи / ЗМВР /. Налице е мотив да бъде предложен подкупът, тъй като полицаите са разполагали с информация, че е извършена кражба от търговски обект, и са пристъпили към действия по установяване на извършителите. При тази хипотеза, служителите на МВР са имали правомощието по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, а именно: да пристъпят към задържане на лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Необходимо условие за задържане, основано на цитирания закон, е наличието на достатъчно данни за извършено престъпление, без да е необходимо събирането на доказателства за участието на лицето в престъплението, каквото е изискването при задържане на обвиняем, по реда на НПК. Следователно, подсъдимият е разполагал с мотив да отклони задържането по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, тъй като, към този момент, който е релевантен за преценката дали да се пристъпи към полицейско задържане, предпоставките на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР са били налице. Ето защо, лицето, за което има данни, че е извършило престъпление, в случая, кражба, има мотив да предложи подкуп на полицейски орган, за да не бъде задържано, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Отделен е въпросът дали ще бъде доказано участието на лицето, предлагащо подкупа, в престъплението, по повод на което го е предложило, респективно, дали събраните срещу него доказателства биха били достатъчни за постановяване на осъдителна присъда, но тези въпроси биха получили разрешение в по-късен момент, когато деянието по чл. 304 а НК вече е извършено. Ето защо, не може да бъде споделен довода, че съдбата на наказателното производство, по повод на което е предложен подкуп, би имала отношение към подбудите на дееца. За съставомерността на инкриминираното деяние е от значение, че предложената имотна облага е функционално обвързана с действие по служба / полицейско задържане /, което полицейският орган е имал правомощието да изпълни. В случая, жалбоподателят е предложил сумата от 200 лв на полицейските служители св. Г. и св. Х., които са разполагали с правомощие да изпълнят процедурата по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, респективно, са предприели действия по привеждането ѝ в изпълнение. Освен това, предложението за даване на имотна облага е възпроизведено и пред св. Г., който също е служител на МВР, изпратен на местопроизшествието, за да подпомогне работата на полицейския екип, състоящ се от св. Г. и св. Х.. В този смисъл, обстоятелствата, при които е предложен подкупа, лицето, на което е предложен, и мотива да бъде предложен, са изяснени съобразно изискванията на чл. 303, ал. 1 и 2 НПК. На следващо място, въззивният съд обстойно е обсъдил различните форми на изпълнителното деяние на престъплението „подкуп”, като се е спрял подробно на особеностите на формата „предложи”, за която подсъдимият е осъден. Както правилно е посочил САС, за да е налице тази форма на изпълнително деяние, е достатъчно деецът да отправи предложение за предаване на имотна облага, като за съставомерността на деянието е без значение дали той разполага с тази облага и дали би могъл да я предостави незабавно. Когато имотната облага бъде предадена на длъжностното лице, би била

изпълнена друга форма на изпълнителното деяние: „даде”, която, в случая, не е налице, а и такова обвинение не е повдигнато. Ето защо, без правно значение за изхода на делото са показанията на св. А., фактическа съпруга на подсъдимия, че семейството не е разполагало с тази сума и не е можело да я предостави. От субективна страна е налице умисъл, тъй като деецът е съзнавал, че отклонява полицейски орган от правомерното изпълнение на задължението му по служба, като му предлага наследваща се имотна облага, съзнавал е този резултат и е целял неговото настъпване. Следователно, налице са признаците от състава на престъплението подкуп от обективна и субективна страна, откъдето следва, че доказателствените изводи в тази насока са правилни и са изведени при спазване на процесуалните изисквания.

С оглед на изложеното, ВКС намери, че не е допуснато нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, откъдето и не се поражда процесуална необходимост от отмяна на въззивния акт и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на САС.

Липсва нарушение и на чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК. От правилно установените факти следва, че подсъдимият е осъществил признаците на престъплението по чл. 304 а, пр. 6 вр. ал. 1, пр. 1, алт. 2 НК, като е предложил имотна облага на полицейския служител: св. Г., за да не извърши действие по служба, което е влизало в неговите правомощия и което обективно е могъл да изпълни. Ето защо, като е квалифицирал деянието по този текст на НК, САС е приложил правилно материалния закон. При тази хипотеза не може да бъде уважено искането за оправдаване от настоящата инстанция, тъй като това би било възможно само при условията на чл. 354, ал. 1, т. 2 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, които не са налице / подсъдимият не е осъден за деяние, което не съставлява престъпление /.

Липсва нарушение и по чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК.

Наказателната отговорност на подсъдимия е реализирана при изключителен превес на смекчаващите обстоятелства, каквито са младата възраст на подсъдимия, чистото му съдебно минало, трудовата му ангажираност, семейния му статус и семейни задължения, както и това, че извършеното е изолирана проява в неговия живот. В същото време, инкриминираното деяние се отличава със завишена степен на обществена опасност, което е от значение при преценката за справедливостта на наказанието. Ето защо, настоящата инстанция намира, че при комплексна преценка на обстоятелствата по чл. 54 НК, е спазен критерият за справедливост, залегнал в чл. 348, ал. 5 НПК, откъдето следва, че липсва основание за смекчаване на наказанието, а искането в тази насока не може да бъде удовлетворено.

По изложените съображения, жалбата е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, ВКС, III НО,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в СИЛА въззивно решение на Софийски апелативен съд № 185 от 4.05.2018 г, по ВНОХД № 104/18.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: